

Środa, 10 marca 2010 r.

Układ o nierozprzestrzeleniu broni jądrowej

P7_TA(2010)0062

Rezolucja Parlamentu Europejskiego z dnia 10 marca 2010 r. w sprawie Układu o nierozprzestrzeleniu broni jądrowej

(2010/C 349 E/14)

Parlament Europejski

- uwzględniając swoje zalecenie dla Rady z dnia 24 kwietnia 2009 r. w sprawie nierozprzestrzelenia broni jądrowej i przyszłości Układu o nierozprzestrzeleniu broni jądrowej (NPT) (2008/2324 (INI)) ⁽¹⁾,
- uwzględniając swoje wcześniejsze rezolucje w sprawie nierozprzestrzelenia broni jądrowej oraz rozbrojenia jądrowego z dnia 26 lutego 2004 r. ⁽²⁾, 10 marca 2005 r. ⁽³⁾, 17 listopada 2005 r. ⁽⁴⁾ oraz 14 marca 2007 r. ⁽⁵⁾,
- uwzględniając rezolucję z dnia 10 lutego 2010 w sprawie Iranu ⁽⁶⁾,
- uwzględniając zbliżającą się konferencję przeglądową stron Układu o nierozprzestrzeleniu broni jądrowej w 2010 r.,
- uwzględniając rezolucje Rady Bezpieczeństwa ONZ dotyczące nierozprzestrzelenia broni jądrowej i rozbrojenia jądrowego, a zwłaszcza rezolucje 1540 (2004), 1673 (2006) oraz 1887 (2009),
- uwzględniając deklarację przyjętą na spotkaniu na szczycie UE-USA w dniu 3 listopada 2009 r. (załącznik 3),
- uwzględniając swoją rezolucję z dnia 5 czerwca 2008 r. w sprawie wdrażania europejskiej strategii bezpieczeństwa oraz EPBiO ⁽⁷⁾,
- uwzględniając strategię Unii Europejskiej przeciwko rozprzestrzeleniu broni masowego rażenia (BMR), przyjętą przez Radę Europejską w dniu 12 grudnia 2003 r.,
- uwzględniając ostatnie półroczne sprawozdanie z postępów we wdrażaniu strategię Unii Europejskiej przeciwko rozprzestrzeleniu broni masowego rażenia (2009/II),
- uwzględniając oświadczenie Rady z dnia 8 grudnia 2008 r. w sprawie umocnienia bezpieczeństwa międzynarodowego, w szczególności pkt 6, 8 i 9 tego oświadczenia, które wyraża „determinację UE w przeciwdziałaniu rozprzestrzeleniu broni masowego rażenia i sposobów jej dostarczenia”,
- uwzględniając traktat o całkowitym zakazie prób jądrowych, całościowe porozumienia Międzynarodowej Agencji Energii Atomowej o zabezpieczeniach i protokoły dodatkowe, konwencję o ochronie fizycznej materiałów jądrowych, międzynarodową konwencję w sprawie zwalczania aktów terroryzmu nuklearnego, haski kodeks postępowania przeciwko rozprzestrzeleniu rakiet balistycznych, układ o redukcji zbrojeń strategicznych (START I), który wygasł w 2009 r., oraz umowę dotyczącą redukcji liczby głowic jądrowych (SORT),

⁽¹⁾ Teksty przyjęte, P6_TA(2009)0333.

⁽²⁾ Dz.U. C 98 E z 23.4.2004, s. 152.

⁽³⁾ Dz.U. C 320 E z 15.12.2005, s. 253.

⁽⁴⁾ Dz.U. C 280 E z dnia 18.11.2006, s. 453.

⁽⁵⁾ Dz.U. C 301 E z dnia 13.12.2007, s. 146.

⁽⁶⁾ Teksty przyjęte, P7_TA(2010)0016.

⁽⁷⁾ Teksty przyjęte, P6_TA(2008)0255.

Środa, 10 marca 2010 r.

- uwzględniając sprawozdanie na temat wdrożenia europejskiej strategii bezpieczeństwa uzgodnionej przez Radę Europejską w dniu 11 grudnia 2008 r.,
 - uwzględniając pytania dotyczące Układu o nierozprzestrzenianiu broni jądrowej skierowane do Komisji i Rady w dniu 21 grudnia 2009 r. (O-0170/2009 – B7-0010/2010, O-0169/2009 – B7-0009/2010),
 - uwzględniając oświadczenie Rady Europejskiej w sprawie Iranu z dni 10-11 grudnia 2009 r.,
 - uwzględniając art. 115 ust. 5 Regulaminu,
- A. mając na uwadze, że rozprzestrzenianie broni masowego rażenia i środki służące jej dostarczeniu stanowią jedno z najpoważniejszych zagrożeń dla pokoju i bezpieczeństwa międzynarodowego; mając również na uwadze, że do priorytetów w zakresie bezpieczeństwa, którymi należy się zająć najpilniej, należy uniemożliwienie terrorystom lub kolejnym państwom uzyskiwania bądź wykorzystywania broni jądrowej, zmniejszenie światowego arsenału broni jądrowej i dążenie do całkowitej likwidacji broni tego rodzaju na świecie,
- B. mając na uwadze, że, tak jak ustalono podczas poprzednich konferencji przeglądowych, w kwestii realizacji założeń NPT można zauważyć wyraźny brak postępów na drodze do osiągnięcia konkretnych celów (np. tzw. 13 praktycznych kroków ⁽¹⁾), zwłaszcza obecnie, w obliczu zagrożeń pojawiających się z różnych źródeł, w tym postępującego rozprzestrzeniania się broni jądrowej; mając na uwadze, że towarzyszy temu większy popyt na technologię jądrową i większa jej dostępność, a także możliwość dostania się takiej technologii i materiałów radioaktywnych w ręce organizacji przestępczych i terrorystów,
- C. mając na uwadze, że trzeba wzmocnić NPT jako podstawę ogólnosiwiatowego systemu nierozprzestrzeniania broni jądrowej i że jednocześnie pilnie potrzebni są odważni przywódcy polityczni i szereg postępowych, powiązanych ze sobą kroków w celu potwierdzenia ważności NPT i umocnienia umów, traktatów i agencji, na których opiera się istniejący system rozprzestrzeniania broni jądrowej i rozbrojenia, w szczególności Traktatu o całkowitym zakazie prób jądrowych i Międzynarodowej Agencji Energii Atomowej (MAEA),
- D. podkreślając potrzebę dalszego wzmacniania wszystkich trzech filarów Układu o nierozprzestrzenianiu broni jądrowej (NPT), a mianowicie nierozprzestrzeniania broni jądrowej, rozbrojenia i współpracy w zakresie wykorzystywania energii jądrowej do celów cywilnych,
- E. mając na uwadze, że państwa posiadające tego rodzaju broń, które podpisały Układ o nierozprzestrzenianiu broni jądrowej, opóźniają działania zmierzające do zmniejszenia lub likwidacji swojego arsenału jądrowego i stosowania się w mniejszym stopniu do wojskowej doktryny zastraszania posiadaniem broni jądrowej,
- F. apelując o dalsze postępy we wszystkich dziedzinach rozbrojenia w celu zwiększenia bezpieczeństwa na świecie,
- G. mając na uwadze zobowiązanie UE do użycia wszelkich posiadanych przez siebie instrumentów do zapobieżenia, powstrzymania i, w miarę możliwości, zlikwidowania programów rozprzestrzeniania broni jądrowej, które stanowią powód do niepokoju na poziomie ogólnosiwiatowym, co jasno wyrażono w strategii UE na rzecz przeciwdziałania rozprzestrzenianiu broni masowego rażenia, przyjętej przez Radę Europejską w dniu 12 grudnia 2003 r.,
- H. mając na uwadze, że istnieje potrzeba zwiększenia przez UE wysiłków na rzecz przeciwdziałania rozprzestrzenianiu broni jądrowej i jego finansowaniu, karania aktów rozprzestrzeniania broni jądrowej i opracowania środków mających na celu zapobieganie nieuchwytnym przepływom wiedzy ogólnej i specjalistycznej za pomocą wszelkich dostępnych środków, w tym wielostronnych traktatów i mechanizmów kontrolnych, krajowej i koordynowanej w skali międzynarodowej kontroli wywozu, programów współpracy na rzecz zmniejszenia zagrożenia oraz dźwigni politycznych i gospodarczych,

⁽¹⁾ Organizacja Narodów Zjednoczonych: konferencja przeglądowa stron Układu o nierozprzestrzenianiu broni jądrowej z 2000 r., NPT/CONF.2000/28 (części I i II).

Środa, 10 marca 2010 r.

- I. z zadowoleniem przyjmując deklarację o nierozprzestrzenianiu broni jądrowej i rozbrojeniu (załącznik 3) przyjętą na szczycie UE-USA w dniu 3 listopada 2009 r., w której podkreślono konieczność utrzymania i wzmocnienia odpowiednich środków wielostronnych, a w szczególności Układu o nierozprzestrzenianiu broni jądrowej, wyrażono poparcie dla wejścia w życie Traktatu o całkowitym zakazie prób jądrowych i wezwano do rozpoczęcia w styczniu 2010 r. negocjacji w sprawie Traktatu o zakazie produkcji materiałów; odnotowując ponadto, że w deklaracji ponownie wskazano na konieczność wypełnienia przez Iran i Koreańską Republikę Ludowo-Demokratyczną ich zobowiązań międzynarodowych w zakresie broni technologii jądrowej,
- J. mając na uwadze, że Iran nie dotrzymał przypadającego na koniec roku terminu zastosowania się do wezwania do otwarcia swojej infrastruktury jądrowej dla inspektorów z Międzynarodowej Agencji Energii Atomowej; mając na uwadze, że Iran do tej pory nie podjął żadnych kroków, by odbudować wiarę społeczności międzynarodowej w wyłącznie pokojowy charakter realizowanego programu jądrowego,
- K. zachęcony wnioskami zgłoszonymi przez Henry'ego Kissingera, George'a P. Shultza, Williama J. Perry'ego i Sama Nunna w styczniu 2007 r. i styczniu 2008 r. dotyczącymi rozbrojenia, podobnymi słowami poparcia dla tej idei wyrażonymi przez europejskich byłych mężów stanu w Wielkiej Brytanii, Francji, Niemczech, we Włoszech, w Holandii i Belgii, modelową konwencją o broni jądrowej i protokołem Hiroszima-Nagasaki, promowanymi na całym świecie przez organizacje obywatelskie i liderów politycznych oraz kampaniami takimi jak „Global Zero”,
- L. mając na uwadze, że przegląd strategicznej koncepcji NATO stwarza okazję do dokonania ponownej oceny polityki całego sojuszu w zakresie broni jądrowej, tak aby możliwe było osiągnięcie celu, jakim jest całkowita likwidacja broni jądrowej na świecie; mając na uwadze, że na mocy uzgodnień dotyczących podziału broni jądrowej oraz porozumień dwustronnych z NATO w pięciu państwach sojuszu nieposiadających broni jądrowej (w Holandii, Belgii, Niemczech, Turcji oraz we Włoszech) wciąż rozmieszcza się taktyczną broń jądrową (szacunkowo 150-200 przypadków),
- M. mając na uwadze, że istnieje potrzeba ścisłej koordynacji i współpracy między UE i jej partnerami, w szczególności Stanami Zjednoczonymi i Rosją, w celu ożywienia i umocnienia systemu nierozprzestrzeniania broni jądrowej,
- N. z zadowoleniem przyjmując w związku z tym wspólną inicjatywę brytyjsko-norweską mającą na celu ocenę wykonalności i określenie jasnych działań proceduralnych na rzecz ostatecznej likwidacji broni jądrowej oraz odnośnych procedur kontrolnych w tym zakresie, która w konkretny sposób przyczynia się do realizacji założeń,
- O. mając na uwadze, że w 2008 r. rządy Francji i Wielkiej Brytanii ogłosiły zmniejszenie ilości posiadanych głowic operacyjnych, lecz jednocześnie zdecydowały się na modernizację swoich arsenałów jądrowych; mając na uwadze, że wszystkie państwa członkowskie są szczególnie zobowiązane do wniesienia wkładu do strategii politycznych UE na rzecz nierozprzestrzeniania broni jądrowej i rozbrojenia,
1. apeluje do wszystkich zainteresowanych stron o wykorzystanie szansy, jaką daje zbliżająca się w 2010 r. konferencja przeglądowa ONZ stron Układu o nierozprzestrzenianiu broni jądrowej, i dążenie do osiągnięcia celu, którym jest rozbrojenie jądrowe oparte na międzynarodowym układzie na rzecz stopniowej likwidacji broni jądrowej na całym świecie, jak również dążenie do celu, którym jest całkowite rozbrojenie jądrowe, realizowane krok po kroku w ramach zgodnej współpracy wielostronnej;
 2. podkreśla konieczność opracowania podczas konferencji przeglądowej NPT w 2010 r. strategii mających na celu osiągnięcie porozumienia w sprawie traktatu o wstrzymaniu produkcji materiałów rozszczepialnych dla celów militarnych bez dyskryminowania nikogo, co oznacza, że wynegocjowany w ten sposób traktat powinien wymagać od państw nieposiadających broni jądrowej i państw pozostających obecnie poza NPT zaprzestania produkcji materiałów rozszczepialnych dla celów militarnych oraz likwidacji istniejących zakładów wytwarzających materiały rozszczepialne do produkcji broni jądrowej;
 3. podkreśla, że pięciu członków Rady Bezpieczeństwa ONZ, z których każdy posiada broń jądrową, powinno zmierzać do stopniowego zaprzestawania produkcji materiałów rozszczepialnych przeznaczonych do celów militarnych oraz likwidowania istniejących zakładów wytwarzających materiały rozszczepialne do produkcji broni jądrowej;
 4. wzywa wszystkie strony do przeglądu ich doktryn wojskowych, w celu odejścia od opcji pierwszego uderzenia;

Środa, 10 marca 2010 r.

5. wzywa Radę i państwa członkowskie do skoordynowanego, aktywnego i widocznego udziału w dyskusjach podczas konferencji przeglądowej stron NPT w 2010 r., w szczególności poprzez zaproponowanie ambitnego harmonogramu tworzenia świata wolnego od technologii jądrowych oraz konkretnych inicjatyw zmierzających do odnowienia konferencji ONZ w sprawie rozbrojenia oraz przez propagowanie inicjatyw rozbrojeniowych opartych na „deklaracji zasad i celów”, uzgodnionej pod koniec konferencji przeglądowej stron NPT w 1995 r., oraz na „13 praktycznych krokach”, uzgodnionych jednogłośnie podczas konferencji przeglądowej NPT w 2000 r.;
6. wyraża zaniepokojenie faktem, że Izrael, Indie i Pakistan nie przystąpiły do NPT oraz że Korea Północna przestała być stroną tego układu w 2003 r.; wzywa te państwa, aby stały się stronami układu;
7. wzywa wiceprzewodniczącą Komisji/ Wysoką Przedstawiciel Unii ds. Zagranicznych i Polityki Bezpieczeństwa, Radę oraz Komisję do regularnego informowania Parlamentu o wszelkich posiedzeniach przygotowawczych do konferencji przeglądowej stron NPT w 2010 r. oraz do odpowiedniego uwzględniania podczas tej konferencji poglądów Parlamentu w zakresie nierozprzestrzeniania broni jądrowej i rozbrojenia;
8. w związku z tym wzywa wiceprzewodniczącą Komisji/ Wysoką Przedstawiciel Unii ds. Zagranicznych i Polityki Bezpieczeństwa, Radę oraz Komisję do dołożenia wszelkich starań, aby podnieść świadomość Europejczyków w zakresie nierozprzestrzeniania broni jądrowej, we współpracy ze wszystkimi państwami i stronami działającymi na rzecz świata wolnego od broni jądrowej, ze szczególnym uwzględnieniem sieci „Burmistrzowie dla Pokoju”;
9. z zadowoleniem przyjmuje włączenie klauzul o nierozprzestrzenianiu broni masowego rażenia do porozumień UE z krajami trzecimi i do planów działania; podkreśla, że środki takie muszą być wdrażane przez wszystkie bez wyjątku kraje partnerskie UE;
10. przyjmuje z ogromnym zadowoleniem przemówienie wygłoszone w Pradze dnia 5 kwietnia 2009 r. przez Prezydenta Stanów Zjednoczonych Baracka Obamę, w którym dał on wyraz swojemu zaangażowaniu na rzecz kontynuowania rozbrojenia jądrowego i przedstawił swoją wizję świata wolnego od broni jądrowej, stworzonego w drodze wspólnych wysiłków; wzywa radę do jasnego poparcia tego zobowiązania;
11. przypomina o znaczeniu czynnego popierania przez Radę – we współpracy z jej partnerami – konkretnych propozycji dotyczących objęcia kontrolą przez MAEA produkcji, wykorzystywania i przetwarzania całego paliwa jądrowego, w tym stworzenia międzynarodowego banku paliw; popiera dodatkowo inne inicjatywy w zakresie nadania wielostronnego charakteru obiegowi paliwa jądrowego, zmierzające do wykorzystania energii jądrowej do celów pokojowych, mając na uwadze, że Parlament z zadowoleniem przyjmuje gotowość Rady i Komisji do wniesienia wkładu finansowego w wysokości do 25 mln EUR w utworzenie banku paliwa jądrowego pod kontrolą MAEA oraz liczy na szybkie zatwierdzenie wspólnego działania w tym zakresie;
12. popiera dalsze wysiłki podejmowane w celu wzmocnienia mandatu MAEA, w tym upowszechnienia protokołów dodatkowych do porozumień MAEA o zabezpieczeniach, oraz inne kroki zmierzające do rozwijania środków budowania zaufania; stara się o zapewnienie tej organizacji dostatecznych środków, aby mogła wypełnić swój kluczowy mandat polegający na nadaniu bezpiecznego charakteru działaniom podejmowanym w zakresie technologii jądrowej; zachęca Radę i Komisję do kontynuacji wysiłków prowadzących do zwiększenia możliwości Międzynarodowej Agencji Energii Atomowej, w tym do modernizacji jej Laboratorium Analitycznego ds. Środków Bezpieczeństwa (Safeguards Analytical Laboratory) w Seibersdorf, Austria;
13. podkreśla znaczenie możliwie najwcześniejszego wejścia w życie Traktatu o całkowitym zakazie prób jądrowych (CTBT); w tym kontekście z zadowoleniem przyjmuje zamiary administracji Stanów Zjednoczonych w zakresie zapewnienia ratyfikacji tego traktatu; wzywa Radę do jak najszybszego wyrażenia pełnego poparcia dla negocjacji ws. traktatu dotyczącego zakazu produkcji materiałów rozszczepialnych do wyrobu broni jądrowej i innych wybuchowych urządzeń jądrowych; oczekuje nowego przeglądu stanowisk w zakresie broni jądrowej, w którym należy zobowiązać Stany Zjednoczone do odstąpienia od tworzenia nowej broni jądrowej, w tym pocisków przystosowanych do niszczenia umocnień z kamienia i zbrojonego betonu, przewidzieć znaczne ograniczenie zasobów jądrowych oraz skłonić Stany Zjednoczone, by położyły większy nacisk na obronę nieopierającą się na broni jądrowej;

Środa, 10 marca 2010 r.

14. wzywa do pogłębienia dialogu Rady z nową administracją USA oraz ze wszystkimi potęgami jądrowymi w celu realizacji wspólnego programu na rzecz stopniowego zmniejszenia liczby głowic atomowych; w szczególności wspiera podejmowanie tych działań przez USA i Rosję w celu znacznego zmniejszenia ich arsenału broni jądrowej zgodnie z ustaleniami w ramach START I i SORT;
15. w związku z tym przyjmuje z zadowoleniem decyzję Federacji Rosyjskiej i USA o przeprowadzeniu negocjacji w celu zawarcia nowego, kompleksowego i prawnie wiążącego porozumienia zastępującego układ o redukcji zbrojeń strategicznych (START), który wygasł w grudniu 2009 r., a także podpisanie w dniu 6 lipca 2009 r. w Moskwie przez prezydenta Baracka Obamę i prezydenta Dmitrija Miedwiediewa wspólnego oświadczenia w sprawie układu START-1; z zadowoleniem przyjmuje niedawne postępy amerykańsko-rosyjskich negocjacji i oczekuje ostatecznego porozumienia w ramach kolejnej rundy rozmów rozpoczynającej się dnia 9 marca 2010 r. w Genewie;
16. zwraca uwagę, że USA zarzuciły pierwotne plany umieszczenia obronnej tarczy antyrakietowej w Europie; popiera nowe podejście obejmujące całą Europę oraz Rosję;
17. wzywa do utworzenia stref wolnych od broni jądrowej, co byłoby właściwym krokiem na drodze do świata wolnego od broni jądrowej; w związku z tym stoi na stanowisku, że strefa wolna od broni jądrowej na Bliskim Wschodzie ma podstawowe znaczenie dla osiągnięcia długotrwałego i powszechnego pokoju w regionie; wskazuje, że wycofanie wszystkich głowic taktycznych w Europie mogłoby stać się precedensem skłaniającym do rozbrojenia jądrowego w przyszłości;
18. zwraca uwagę na strategiczną anachroniczność taktycznej broni jądrowej oraz na potrzebę, by Europa, w kontekście szerszego dialogu z Rosją, przyczyniła się do ograniczania tego rodzaju broni oraz usuwała ją ze swojego terytorium; z uwagi na powyższe, przyjmuje do wiadomości porozumienie koalicji niemieckiej z dnia 24 października 2009 r. zakładające działania na rzecz wycofania broni jądrowej z terytorium Niemiec; z zadowoleniem przyjmuje pismo skierowane dnia 26 lutego 2010 r. przez ministrów spraw zagranicznych Belgii, Holandii, Luksemburga, Niemiec oraz Norwegii do sekretarza generalnego NATO, w którym wezwano do szeroko zakrojonej dyskusji na forum NATO w sprawie sposobów przybliżenia się do realizacji celu, którym jest świat wolny od broni jądrowej;
19. popiera dwutorowe podejście dotyczące programu jądrowego Iranu; wzywa Iran, aby całkowicie i bezwzględnie wypełnił swoje zobowiązania wynikające z odpowiednich rezolucji Rady Bezpieczeństwa Organizacji Narodów Zjednoczonych oraz MAEA, a zwłaszcza aby spełnił wymogi określone w rezolucji Rady Gubernatorów MAEA z dnia 27 listopada 2009 r.; wzywa Radę do poparcia działań Rady Bezpieczeństwa ONZ, w razie gdyby Iran w dalszym ciągu odmawiał współpracy ze wspólnotą międzynarodową w zakresie swojego programu jądrowego; wzywa Radę, aby była gotowa do przyjęcia koniecznych, „inteligentnych” i ukierunkowanych środków, w tym sankcji, skupionych na nierozprzestrzenianiu broni jądrowej i uzupełniających działania RB ONZ;
20. ubolewa nad ostatnimi próbami nuklearnymi przeprowadzonymi przez Koreańską Republikę Ludowo-Demokratyczną i odrzuceniem przez nią rezolucji Rady Bezpieczeństwa ONZ 1887 (2009) z dnia 24 września 2009 r.; mimo wszystko popiera przyjęte w ramach rozmów sześciostronnych podejście Stanów Zjednoczonych oparte na dialogu dwustronnym zmierzające do wycofania broni jądrowej z Półwyspu Koreańskiego oraz zauważa, że Chiny mają w tym względzie specjalną rolę do odegrania;
21. popiera zwołanie w kwietniu 2010 r. szczytu w sprawie bezpieczeństwa jądrowego, uznając, że niedozwolony handel materiałami jądrowymi i wykorzystywanie ich stanowi bezpośrednio i poważnie zagrożenie dla globalnego bezpieczeństwa, a także oczekuje konkretnych propozycji prowadzących do zwiększenia bezpieczeństwa wrażliwych materiałów jądrowych, które to propozycje mogłyby obejmować środki na rzecz skutecznego zbadania przypadków, w których materiał był bezprawnie przekazywany, i ścigania winnych;
22. zobowiązuje swojego przewodniczącego do przekazania niniejszej rezolucji państwom członkowskim, wiceprzewodniczącej Komisji/ Wysokiej Przedstawiciel Unii do Spraw Zagranicznych i Polityki Bezpieczeństwa, Radzie, Komisji, sekretarzowi generalnemu ONZ, przewodniczącemu konferencji przeglądowej stron NPT w 2010 r. i dyrektorowi generalnemu MAEA.